

informer

Multi-Manager - sijoittamisen huippuosaaja

elokuu 2002

Mitä tapahtuu seuraavaksi osakemarkkinoilla?

Olemme kaikki tietoisia seurauksista, joita viimeaikaisilla USA:n kirjanpitoskandaaleilla, terroristi-iskuilla ja investoijien hiipuvalla luottamuksella osakemarkkinoihin on ollut. Aika on ollut osakesijoittajille todella huonoa.

Suomessakin HEX-yleisindeksi on pudonnut 32,42 % viimeisen 12 kuukauden aikana.*

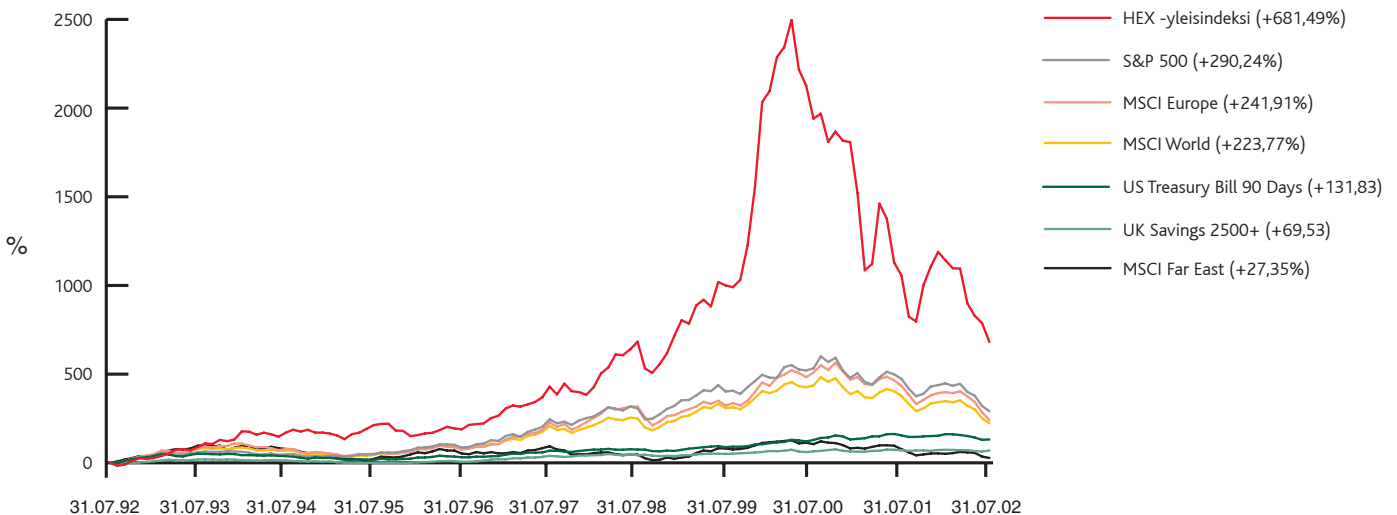
Sijoittajat ovat ymmärrettävästi huolissaan sijoittamisesta osakemarkkinoille. On kuitenkin seikkoja, miksi ei tarvitsisi olla.

* Lähde: Standard&Poor's Fund Services, myyntihinta verrattuna myyntihintaan euroissa, tuotto uudelleen sijoitettuna 31/07/2002 asti.

Osakemarkkinasijoitukset ovat pitkän aikavälin sijoituksia

Hermostuneita sijoittajia tulisi muistuttaa, että osakemarkkinoille sijoittaminen on luonteeltaan pitkäjänteistä. Viimeisen kymmenen vuoden nousuista ja laskuista huolimatta osakesijoitukset ovat tuottaneet huomattavasti paremmin kuin talletukset.

Seuraavassa olemme vertailleet tärkeimpien markkinoiden osakemarkkinaindeksejä ja niiden kehitystä verrattuna Iso-Britannian ja USA:n talletusindekseihin viimeisen 10 vuoden aikana.

* Lähde: Standard&Poor's Fund Services, myyntihinta verrattuna myyntihintaan euroissa, tuotto uudelleen sijoitettuna 31/07/2002 asti. Toisin kuin talletukset, pääoma, joka on sijoitettu osakkeisiin tai sijoitussidonnaisiin rahastoihin, ei ole suojattu ja osuuskien hinta voi nousta tai laskea. Aikaisempi kehitys ei ole tae tulevista.

Yllä oleva kaavio osoittaa, että negatiivisen tuoton kausista huolimatta osakemarkkinoiden yleistrendi on ollut nousujohteinen.

Yleisesti ottaen lyhyen aikavälin heilahtelut eivät vaikuta pitkän aikavälin sijoittajiin. Hyvä tuotto on palkkio lyhyen aikavälin epävarmuuden ja markkinoiden heilahtelujen sietämisestä, mutta sillä voi kuitenkin olla täysin päinvastainen vaikutus, mikäli sijoittajan on myytävä sijoituksensa väärään aikaan.

Vaiheittainen sijoittaminen - vastaus osakemarkkinoiden epävakaisuuteen?

On mahdotonta tietää, milloin osakemarkkinat ovat saavuttaneet pohjansa ja alkavat jälleen nousta. Markkinoilta poissa pysyminen voi tulla aivan yhtä kalliiksi kuin parhaan sijoitusajan ohittaminen.

Nousujohteisilla markkinoilla osakesijoitusten houkuttelevuus on sijoittajille itsestään selvää. Tilanteissa, joissa markkinat ovat epävakaita tai laskusuunnassa, sijoittajat saattavat olla huolissaan sijoituksistaan lyhyellä aikavälillä.

Tästä syystä Skandia toi markkinoille vaiheittaisen rahastonvalintapalvelun, jonka avulla voit sijoittaa Skandia Life Sijoitusvakuutuksesi kertamaksun vähitellen 3, 6 tai 12 kuukauden aikana. Näin voit hallita kertasijoittamiseen liittyvää riskiä ja pystyt hyödyntämään myös epävakaita markkinoita.

Vaiheittaisessa sijoittamisessa kuukausittain ostettava rahasto-osuuksien määrä vaihtelee osakemarkkinoiden liikkeiden mukaan. Kun rahasto-osuuksien hinnat ovat alhaalla, vaiheittaisen sijoittamisen kautta sijoitettavilla varoilla ostetaan enemmän osuuksia kuin osuuksien hintojen ollessa korkealla. Sijoittamalla kiinteän summan säännöllisin väliajoin silloin, kun markkinat ovat epävakaita, osuuksista maksettu keskiarvo voi olla alhaisempi kuin osakkeiden keskimääräinen hinta samana aikana.

Koska teet useita sijoituksia yhden kertasijoituksen sijasta, sinun ei tarvitse pelätä, että sijoitat kaikki varasi juuri ennen markkinoiden laskua. Jos markkinat laskevat, tiedät, että seuraavalla säännöllisellä sijoituksellasi saat enemmän rahasto-osuuksia, koska niiden hinta on tällöin alhaisempi.

USA:n talousnäköymät

Tässä kuussa tarkastelemme maailman suurinta talousaluetta, Yhdysvaltoja. Arvostettu amerikkalaisten osakkeiden asiantuntija, Massachusetts Financial Services Investment Management (MFS), kertoo meille oman näkemyksensä Yhdysvaltojen talouden tilasta ja sen osakemarkkinoiden tulevaisuudesta.

Toukokuun 2002 Informerissa kerroimme lähemmin MFS:sta ja heidän sijoitustyylistään. Tämän vuoden huhtikuusta lähtien MFS on hoitanut 50 % Skandia Life USA Osakerahaston sijoituksista.

- **Yritysten vähäinen kulutus varjostaa edelleenkin taloutta.** Business-to-business -markkinoihin erikoistuneet yritykset julkistivat toisellakin vuosineljänneksellä heikkoja tuloksia. Yritysten asenne USA:ssa näyttää olevan "odotetaan ja katsotaan" - odotetaan todisteita, että kauppa vilkastuu ja vasta sen jälkeen harkitaan uudelleen pääoman käyttöä.
- **Toisaalta kuluttajat vauhdittavat edelleen hidasta elpymistä.** Numeroiden perusteella USA:n talous on elpymässä. Vuotuinen bruttokansantuote kasvoi 6,1 % ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Useimmat taloustieteilijät odottavat kuitenkin hitaampaa, noin 2 - 3 %:n vuotuista kasvuvauhtia vastaavaa kasvua tulevilla neljänneksillä. Kaikenlaisten huonojen uutisten joukossa - kuten kirjanpitoskandaalit, alhaiset tuotot, kansainvälinen jännitys ja terrorismi - näkyy koko ajan talousuutisia, jotka viittaavat talouden elpymiseen.
- **Teollisuustuotanto jatkaa toipumistaan.** USA:n kauppaministeriön (the Commerce Department) ja the Institute for Supply Management:in mukaan USA:n tuotanto, yksi taantumasta eniten kärsinyt alue, on alkanut elpyä. Kuluttajat, joiden osuus taloudesta on kaksi kolmannesta, näyttävät edelleen ostavan uusia autoja ja kotitalouskoneita.
- USA:n kauppaministeriön mukaan **asuntokauppa vilkastui jälleen touko- ja kesäkuussa.**
- **Mainonnan kulut kasvoivat.** Perinteisesti mainonnan kulut ovat olleet yksi elpymisen ensimmäisistä merkeistä. Televisioyhtiöt ilmoittivat kesäkuussa, että mainostilan myynti syyskaudelle on ollut huomattavasti vilkkaampaa kuin vuosi sitten.

8. heinäkuuta 2002

Massachusetts Financial Services Investment Management

USA:n osakkeet

Ensiksi hieman mittasuhteista...

Vuosikymmenen kestäneen nousukauden jälkeen sijoittajilla on tapana ajatella, että laskukaudet ovat epänormaaleja oloiloja, jotka osoittavat, että taloudessa ja markkinamekanismeissa on vikoja. Mielestämme markkinat toimivat juuri niin kuin ne ovat aina tehneet, palaavat historiallisiin normeihinsa ja samalla puhdistavat markkinoita. Tämä saattaa olla pieni lohtu sijoittajille, mutta uskomme vahvasti, että tämä ajanjakso, aiempien alamäkien tavoin, kääntyy jälleen nousuun. Neuvommekin sijoittajia aina toimimaan pitkällä aikavälillä, sillä aikaisempi kokemus on osoittanut, että pitkällä aikavälillä toimivien sijoittajien kärsivällisyys palkitaan.

Näkymät

- **Heikot tulokset ja tuotot pysyvät edelleenkin osakesijoittajien lyhyen aikavälin suurimpana huolenaiheena:** Aiempina talouden elpymiskausina olemme yleensä nähneet, että yritystuotot kasvavat voimakkaasti. Tällä kertaa uskomme kuitenkin, että markkinoiden elpymistä ovat hankaloittaneet useat tekijät, jotka ovat hidastaneet tuottojen kasvua ja tulosten paranemista sekä luoneet jonkinasteisen luottamuspuolan sijoittajien keskuudessa. Ehkä kaikkein lamauttavin tekijä on ollut ylituotanto, joka syntyi 1990 -luvun lopun kasvuvuosina tietyillä aloilla, erityisesti teknologia- ja televiestintäalalla. Se johti alihinnoitteluun ja siitä johtuen heikkoihin tuloksiin ja laskeviin osakehintoihin. Tämän lisäksi WorldComin kaatuminen kesäkuussa uhkasi jättää varjoonsa Enroniin sijoittaneiden tappiot, ja antoi ihmisille yhden lisäsyyn kyseenalaistaa yritysten kirjanpidon yleisellä tasolla. Kolmantena tekijänä ovat olleet mittavat lainat, joita 1990 -luvun lopulla nopeasti kasvaneet yritykset ottivat, ja joita nyt on ollut hankala maksaa takaisin tämänhetkisessä hitaan kasvun markkinatilanteessa.
- **"Hitaasti kiiruhtaen voittoa".** Sijoittajien karttaessa monia aiemmin "kuumia" yrityksiä, joilla on suuri lainataakka, markkinat ovat kääntyneet suosimaan aloja, jotka ennen näyttivät uneliaita ja tylsiltä verrattuna teknologia- ja televiestintäaloihin. Tämän vuoden aikana eräät parhaiten menestyneet yritykset edustavat perusteollisuutta, kuten paperia tai mineraaleja sekä jokapäiväisiä kulutushyödykkeitä virvoitusjuomista saippuoihin. Myös monet terveydenhuoltoalan yritykset ovat menestyneet hyvin.
- **Markkinat näyttävät aliarvostetuilta:** Uskomme, että hyvä uutinen sijoittajille on, että markkinat ovat nyt aliarvostettuja jatkuvien huonojen uutisten vuoksi.
- **Sijoita pitkällä aikavälillä. Hajauta. Näe kriisit mahdollisuuksina.** Näin kuvaisimme omaa lähestymistapaamme tähän epävakaiseen ympäristöön. Uskomme, että se on vahvuutemme tutkimukseen perustavana, bottom-up -tyyppisenä pitkän aikavälin sijoittajana.

8. heinäkuuta 2002

Massachusetts Financial Services Investment Management

Indicator

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet									Joukkovelkakirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen
Baring	● ↓	-	■ ↑	-	■	●	▲	▲	■ ↑	▲ ↑	■	● ↓	● ↓	● ↓
Conventum	▲	■	■	▲ ↑	▲	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Deutsche	▲	-	▲	-	▲	▲	■ ↓	■ ↓	-	■ ↑	■ ↑	■	▲ ↑	▲ ↑
Evli	●	-	●	■	▲	▲	-	▲	●	▲	-	▲	▲	▲
Fidelity	■	-	■	-	■	▲	▲	▲	-	-	■	-	-	-
Framlington	▲ ↑	■	▲	■	■	●	■	■	●	■	■	■	■	▲
Gartmore	▲ ↑	▲ ↑	▲	■	▲	▲	▲	▲	■ ↑	▲	■	■	▲	■
Gyllenberg	▲	■ ↓	▲ ↑	▲	▲	▲ ↑	▲	■ ↓	■ ↑	●	●	■ ↑	■ ↑	● ↓
ING	-	▲	-	▲	▲ ↑	▲	▲	▲	●	●	■	■	■	-
INVESCO PERPETUAL	▲	■	■	■	▲	■	▲	■	■	●	●	■	■	■
JPMorgan Fleming	▲	●	●	●	▲	■	▲	▲	●	▲	■	▲	▲	▲
Merrill Lynch	■	■	▲	■	▲	●	▲	▲	■	●	●	▲	▲	▲
Odin	-	▲ ↑	-	▲ ↑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ålandsbanken	▲	▲	▲	▲	▲	●	▲	▲	▲	■	■	■	■ ↑	●
YHTENVETO	▲	■	■	■	▲	■	▲	▲	■ ↑	■	■	■	■	■
Vertailuindeksien kk -% kehitys	-6.23	-11.55	-7.12	-9.96	-12.91	-6.02	-4.78	-5.64	-8.56	1.47	1.72			

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 31/07/2002 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä.

Vertailuindeksit

Osakkeet	
Iso-Britannia	FTSE All Share
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Suomi	Hex Portfolio
Eurooppa	FTSE World Europe ex UK
Japani	FTSE All World Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	FTSE World Pacific ex Japan
Kehittyvät markkinat	S&P/IFCI Composite
Teknologia	NASDAQ

Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Salomon Bros EMU Government Bond Index
Kansainvälinen	Salomon Brothers World Government Bond Index

Ohjeita Indicatorin lukemiseen kääntöpuolella.

Markkinakehitys (%)

Osakkeet	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta
Iso-Britannia - FTSE All Share	-18.04	-21.51	-18.52	9.83
Pohjoismaat - MSCI Nordic Countries	-41.32	-43.32	-23.05	12.20
USA - S&P 500	-28.75	-31.93	-22.26	11.85
Suomi - Hex Portfolio	-18.35	-13.07	-29.54	-11.81
Eurooppa - FTSE World Europe ex UK	-21.53	-28.06	-19.06	7.11
Japani - FTSE All World Japan	-4.02	-24.21	-28.55	-27.69
Tyyntenmeren alue (ei Japani) - FTSE World Pacific ex Japan	-15.33	-7.09	-6.90	-29.67
Kehittyvät markkinat - S&P/IFCI Composite	-17.40	-6.86	-8.76	-29.77
Teknologia - NASDAQ	-39.69	-41.52	-45.04	-8.71
Joukkovelkakirjalainat				
Eurooppalainen - Salomon Brothers EMU Government Bond Index	3.59	6.67	17.42	-
Kansainvälinen - Salomon Bros World Government Bond Index	-0.76	0.18	22.62	-

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 31/07/2002 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Standard & Poor's Micropal sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

Kuinka Indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekevilta rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehittyi seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioineet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

Arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin:

- ▲ **Positiivinen arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.
- **Neutraali arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.
- **Negatiivinen arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

Kategoriat:

Pörssiosakkeet - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Obligaatiot - arvio kustakin obligaatiomarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Valuutat - valuuttakurssi-arvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

Positiivinen valuuttakurssi-arvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japanin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssi-arvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

Negatiivinen valuuttakurssi-arvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

Multi-Manager - sijoittamisen huippuosaaja

Skandia Lifen laaja rahastovalikoima on jaettu neljään kategoriaan. Tämä auttaa kohdistamaan asiakkaiden tarpeet ja helpottaa rahaston valitsemista.

Portfolios

Portfolios-kategoria tarjoaa yksinkertaisen ja helpon tavan sijoittaa. Skandia Life tekee varojen kohdistusta ja salkunhoitajan valintaa koskevat sijoituspäätökset.

Portfolios-rahastojen sijoituskohteiden valinta tapahtuu Skandia Lifen sijoituskomitean ennalta määrittelemien rajojen puitteissa, mikä antaa rahastonhoitajalle suuntaviivat ja mahdollisuuden reagoida markkinoiden muutoksiin.

Sijoituskomitea päättää myös sopivimpien rahastonhoitajien valinnasta. Kattavan tutkimuksen jälkeen komitea valitsee salkunhoitajat kyseiselle sektorille niiden soveltuvuuden ja asiantuntemuksen perusteella. Tämän vuoksi yhtä rahastoa saattaa hoitaa usea rahastonhoitaja eikä sijoitus ole vain yhden rahastonhoitajan varassa. Jos Portfolios-rahastoa hoitava rahastoyhtiö ei pysty vastaamaan sijoitusvaatimuksiimme, se voidaan vaihtaa. **Tämä on prosessin todellinen vahvuus** - Skandia Life voi vaihtaa rahastonhoitajaa aina kun toinen rahastoyhtiö vaikuttaa paremmalta hoitajalta rahoillesi.

Managers

Managers-kategoriassa voit valita tietyn rahastonhoitajan hoitamaan sijoituksiasi.

Valittu rahastonhoitaja hankkii puolestasi hajautetun valikoiman osakkeita, joukkovelkakirjoja ja käteisvaroja, sekä hoitaa rahaston sijoituksia Skandia Lifen määrittämien rajojen puitteissa.

Skandia Lifen sijoituskomitea valvoo rahastonhoitajia varmistaakseen, että he toimivat sovittujen ja etukäteen määriteltyjen sijoitustavoitteitten puitteissa.

Markets

Markets-kategoriassa päätät itse, mille markkina-alueille haluat sijoittaa.

Skandia Lifen sijoituskomitea päättää sopivimmista sijoituskohteista valitsemillasi markkina-alueilla. Kuten Portfolios-kategoriassakin yhtä rahastoa saattaa hoitaa joukko eri yhtiöitä, jos Skandia Life pitää sitä tarpeellisena. Sijoituskomitea seuraa rahastonhoitajia varmistaakseen, että he toimivat etukäteen määriteltyjen sijoitustavoitteiden puitteissa. Tarvittaessa Skandia Life voi myös vaihtaa rahastonhoitajaa.

Managers & Markets

Managers & Markets -kategoria tarjoaa täydellisen joustavuuden rahastonhoitajan ja markkina-alueen valinnassa. Tämä on rahastokategorioistamme suurin ja suunniteltu niille sijoittajille, jotka haluavat koota itse oman sijoitussalkkunsaa.

Kolmessa aikaisemmassa kategoriassa (Portfolios, Managers ja Markets) monet sijoituspäätöksistä on tehty puolestasi. Managers & Markets -kategoriassa voit vapaasti toteuttaa omaa sijoitusstrategiaasi. Tämän kategorian rahastot ovat muita erikoistuneempia ja voivat olla myös riskialttiimpia.

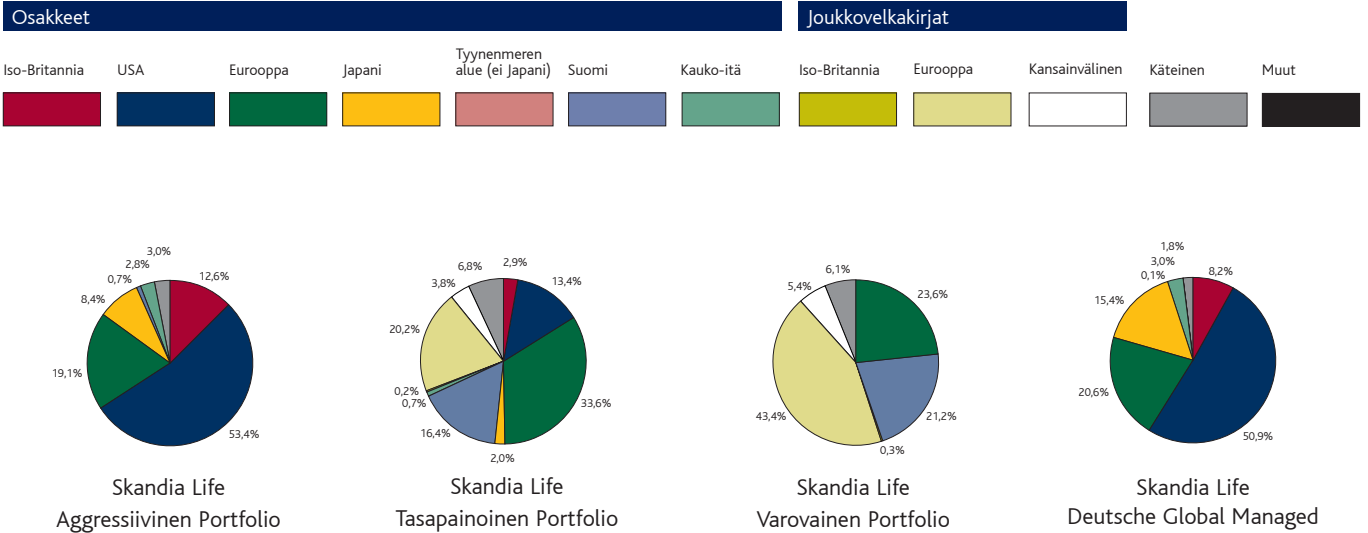
Mielestämme joustavuus on yksi tärkeimmistä piirteistä Multi-Manager-sijoittamisessa. Asiakkaamme voivat siirtyä rahastokategoriasta toiseen ja vaihtaa rahastojaan rajoituksetta milloin tahansa poikkeustilanteita lukuunottamatta.

Multi-Manager-sijoitusmallin edelläkävijöinä olemme vakuuttuneita ettei yksikään henkivakuutusyhtiö ole vertaisemme ja säilyttääksemme etumatkamme, kehitämme jatkuvasti sijoitusten valintaprosessiamme.

Portfolios ja Managers rahastot

Sijoitusten jakauma 31/07/2002

Alla olevat kaaviot esittävät Skandia Life Portfolios ja Managers rahastojen sijoitusten jakaamaa. Mikäli sijoitusten jakaumassa on tapahtunut merkittävä muutos (5 % tai enemmän), näet merkin ★

Lähde: Skandia Life

Rahastokehitys (%)

	Myyntihinta euroa 1.8.2002	1 kk 1.7.2002 - 1.8.2002	6 kk 1.2.2002 - 1.8.2002	1 vuosi 1.8.2001 - 1.8.2002	3 vuotta 2.8.1999 - 1.8.2002	5 vuotta 1.8.1997 - 1.8.2002	Aloituspäivästä lähtien 1.8.2002	Aloituspäivä	Riskiluokitus
Portfolios									
Skandia Life Aggressiivinen Portfolio	2,189	-6,73	-24,57	-30,60	-32,44	-18,11	30,14	18.10.1995	4
Skandia Life Tasapainoinen Portfolio	2,423	-5,83	-17,08	-20,01	-20,74	-4,12	44,05	18.10.1995	3
Skandia Life Varovainen Portfolio	2,290	-3,66	-10,58	-10,79	-8,00	5,00	36,15	18.10.1995	2
Managers									
Skandia Life Deutsche Global Managed	0,956	-5,44	-19,53	-26,52			-43,16	16.10.2000	4
Markets									
Skandia Life Euro Obligaatorihasto	2,360	0,94	0,94	2,65	8,26	18,36	40,31	18.10.1995	2
Skandia Life Euro Osakerahasto	1,272	-11,42	-26,13	-32,81			-24,38	03.09.1999	3
Skandia Life Eurooppalainen Osakerahasto	0,966	-7,91	-19,63	-26,09			-42,57	16.10.2000	4
Skandia Life Suomalainen Talletusrahasto	1,949	0,15	0,88	2,26	7,92	11,69	15,87	18.10.1995	1
Skandia Life Suomalainen Osakerahasto	2,204	-9,19	-19,77	-17,17	-38,42	-20,86	31,03	18.10.1995	3
Skandia Life Kansainvälinen Osakerahasto	0,855	-8,46	-27,60	-33,20			-49,17	16.10.2000	4
Skandia Life Kansainvälinen Obligaatorihasto	2,357	1,68	-5,27	-4,23	9,42	14,81	40,13	18.10.1995	3
Skandia Life Japanilainen Osakerahasto	1,429	-8,51	-6,91	-24,03	-30,66	-34,39	-15,04	15.04.1997	4
Skandia Life Tyynenmeren Osakerahasto	1,277	-3,48	-16,75	-8,79			-24,08	16.10.2000	4
Skandia Life USA Osakerahasto	0,767	-6,35	-30,08	-34,83			-54,40	16.10.2000	4
Managers & Markets									
Korkorahastot									
Skandia Life Aktia Likvida	1,889	0,21	0,80	1,89	6,42	10,92	12,31	14.10.1996	1
Skandia Life Gyllenberg European Bond	2,041	0,64	1,85	4,03	8,28	16,76	21,34	24.10.1996	2
Skandia Life Gyllenberg Money Manager	1,878	0,21	0,86	2,01	6,58	10,34	11,65	24.10.1996	1
Skandia Life Ålandsbanken Euro Bond	1,839	0,49	2,05	3,43	9,59		9,33	14.06.1999	1
Osakkeet Aasia lukuunottamatta Japania									
Skandia Life Fidelity Eastern	1,427	-1,04	-9,17	3,03			-15,16	16.10.2000	5
Skandia Life Fidelity Funds South East Asia	1,109	-3,57	-15,28	-5,78	-26,12	-42,63	-34,07	15.04.1997	4
Osakkeet erikoissektorit									
Skandia Life Framlington Biotech	0,502	-1,95	-44,16				-49,80	03.12.2001	5
Skandia Life Framlington Financial	1,250	-6,51	-17,11	-23,22			-25,68	01.05.2001	5
Skandia Life Framlington Health	2,957	-7,94	-37,04	-42,75	62,56		76,75	24.03.1999	5
Skandia Life Henderson Ethical	1,260	-7,22	-23,91	-29,17	-32,04		-25,09	24.03.1999	5
Skandia Life INVESCO GT Leisure	0,893	-3,25	-24,06				-10,70	15.10.2001	5
Osakkeet Eurooppa									
Skandia Life Baring Europe Select	1,892	-9,47	-13,17	-23,18	-11,59	-1,97	12,49	15.04.1997	4
Skandia Life Gartmore CS Eurobloc	1,627	-9,46	-23,79	-28,86	-14,64		-3,27	04.01.1999	4
Skandia Life INVESCO GT Pan European	1,129	-8,88	-26,55	-34,25	-34,44		-32,88	24.03.1999	4
Skandia Life INVESCO GT Pan European Enterprise	1,044	-11,15	-20,73	-26,99	-41,61		-37,93	24.03.1999	4
Skandia Life JPMF Europe Strategic Value	0,956	-9,98	-11,73				-4,40	15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Euro Markets	1,785	-10,79	-18,90	-25,87	-2,03		6,12	24.03.1999	4
Skandia Life Ålandsbanken European Value	0,848	-5,15	-15,12				-15,12	01.02.2002	4
Osakkeet Japani									
Skandia Life Gartmore Japanese Growth	0,783	-6,79	-7,88	-27,30			-53,45	16.10.2000	4
Skandia Life Merrill Lynch Japan	0,725	-2,55	-3,72	-23,60			-56,90	02.05.2000	4
Osakkeet kehittyvät markkinat									
Skandia Life Baring Eastern European	3,124	-4,61	-13,53	10,47	20,15	45,10	85,73	15.04.1997	5
Skandia Life FIM Russia	2,472	-6,11	-10,92	29,15			46,97	01.05.2001	5
Skandia Life Gartmore Emerging Markets	1,078	-4,94	-18,89	-10,24			-35,91	02.05.2000	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Europe	1,343	-4,89	-13,24	11,45			-20,15	16.10.2000	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Markets	1,083	-4,58	-19,30	-14,18	-25,00	-47,58	-35,61	15.04.1997	5
Osakkeet maailma									
Skandia Life Baring Global Growth	1,254	-5,86	-22,64	-28,55	-36,28		-25,45	06.05.1998	4
Skandia Life Baring Leading Sectors	0,732	-5,67	-31,78				-26,80	15.10.2001	4
Skandia Life Fidelity Managed International	1,687	-7,26	-24,92	-33,43	-31,95		0,30	06.05.1998	4
Skandia Life Framlington New Leaders	0,689	-5,87	-35,43				-31,10	15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Global Value Portfolio	0,684	-8,56	-32,28				-31,60	15.10.2001	4
Skandia Life Ålandsbanken Global Value	0,967	-7,20	-23,74	-32,61	-43,52		-42,51	14.06.1999	4
Osakkeet Pohjois-Amerikka									
Skandia Life Baring American Growth	0,762	-6,62	-28,52	-34,14			-54,71	16.10.2000	4
Skandia Life Framlington Nasdaq	0,374	-7,88	-44,76	-49,46			-77,76	16.10.2000	5
Skandia Life Gartmore American Smaller Companies	0,821	-10,08	-24,54				-17,90	15.10.2001	4
Skandia Life JPMF America Equity	1,821	-6,90	-30,39	-34,85	-33,35	-16,08	8,26	15.04.1997	4
Osakkeet Pohjoismaat									
Skandia Life Odin Norden	1,673	-6,27	-8,58	-16,10	3,08	-17,42	-0,54	15.04.1997	3
Osakkeet Suomi									
Skandia Life Conventum Osake	1,142	-11,88	-24,07	-22,15			-32,10	24.04.2001	3
Skandia Life Evli Select	1,875	-9,24	-17,80	-18,12	-16,22		11,47	24.11.1997	3
Skandia Life Gyllenberg Finlandia	2,721	-7,20	-12,23	-4,09	-15,31	6,62	61,77	24.10.1996	3
Skandia Life Pohjola Finland Value	1,867	-6,23	2,70	17,79			11,00	01.05.2001	3
Osakkeet teknologia									
Skandia Life Fidelity Funds Technology	0,490	-7,37	-39,05	-41,87			-70,87	02.05.2000	5
Skandia Life Henderson Global Technology	1,002	-6,36	-43,74	-49,19	-51,62		-40,43	24.03.1999	5
Skandia Life JPMF Europe Technology	0,500	-9,09	-31,88	-37,19			-70,27	16.10.2000	5
Yhdistelmärahastot euro									
Skandia Life Gyllenberg European Balanced	1,408	-4,28	-12,76	-16,54	-15,44		-16,29	17.05.1999	3
Skandia Life Gyllenberg International	1,988	-4,19	-16,99	-20,73	-17,27	-7,58	18,19	24.10.1996	4
Skandia Life Ålandsbanken Europe Active Portfolio	1,303	-4,05	-11,96	-15,55	-20,11		-22,53	14.06.1999	4
Yhdistelmärahastot Suomi									
Skandia Life Conventum Tasapainoinen Rahasto	1,278	-10,50	-23,56	-19,67	-37,72	-24,38	-37,69	16.10.2000	3
Skandia Life Gyllenberg Optimum	2,536	-1,74	-10,42	-5,76	-7,95	12,61	50,77	18.10.1995	3
Skandia Life Odin Finland	1,218	-6,02	4,91				21,80	15.10.2001	3

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski

Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

Skandia Life Assurance Company Limited - Suomen sivuliike
PL 1129, 00101 Helsinki, Bulevardi 2-4 A, 00120 Helsinki
Y-tunnus: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited
Englannissa rekisteröity osakeyhtiö, rekisterinumero: 1363932
Pääkonttori: Skandia House, Portland Terrace,
Southampton SO14 7EJ, UK

www.skandia-life.fi